

نهمین همایش ملی بنیاد علمی قانون یار

همایش مطالعات پژوهشی حقوق ورزشی در عصر نوین

بنیاد علمی قانون یار - کمیته حقوق ورزشی استان اصفهان - دانشگاه آزاد اسلامی - فرمانداری دهقان
دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در پایگاه های ملی و بین المللی)
تاریخ برگزاری همایش: ۲۷ بهمن ماه ۱۴۰۴ شماره نمایه: ۸۸۲۵۲۲۲ رده بندی کنگره: ج ۳۳۵۴

آسیب شناسی و راهکارهای اجتناب از جرایم قضایی در مدیریت سالن های ورزشی

سمیه بیگم حجازی دهقانی

کارشناسی تربیت بدنی گروه علوم انسانی دانشکده تربیت بدنی دانشگاه اصفهان

چکیده

سالن های ورزشی به عنوان اماکن عمومی و پرمخاطب، نقش مهمی در ارتقای سلامت جسمی و روانی جامعه ایفا می کنند، اما به دلیل ماهیت فعالیت های فیزیکی، استفاده از تجهیزات تخصصی و حضور گروه های مختلف سنی، همواره در معرض خطرات و حوادث گوناگون قرار دارند. در صورت ضعف مدیریتی، نبود نظارت مؤثر و عدم رعایت قوانین و استانداردهای ایمنی، این فضاها می توانند به بستری برای بروز آسیب های جسمی و روانی و در نهایت شکل گیری دعاوی و پرونده های قضایی تبدیل شوند. پژوهش حاضر با هدف آسیب شناسی جرایم قضایی در مدیریت سالن های ورزشی و ارائه راهکارهای پیشگیرانه و اجرایی انجام شده است. روش تحقیق از نوع توصیفی - تحلیلی و مبتنی بر تحلیل اسنادی، بررسی قوانین و آیین نامه ها، و مطالعه نمونه هایی از پرونده های قضایی مرتبط با اماکن ورزشی است. یافته های پژوهش نشان می دهد که عواملی همچون نقص در ایمنی و تجهیزات، عدم رعایت مقررات قانونی، ضعف مدیریت منابع انسانی، کمبود آگاهی حقوقی مدیران، نبود شفافیت مالی و به ویژه نداشتن بیمه ورزشی معتبر یا انقضای اعتبار بیمه، از مهم ترین زمینه های بروز جرایم قضایی در سالن های ورزشی به شمار می روند.

نتایج تحقیق حاکی از آن است که با ارتقای استانداردهای ایمنی، آموزش حقوقی مدیران و کارکنان، تمديد به موقع بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی، مستندسازی فرآیندها، شفافیت مالی و نظارت اخلاقی می توان به طور قابل توجهی از بروز حوادث و پیامدهای قضایی جلوگیری کرد. این پژوهش تلاش دارد چارچوبی کاربردی و عملی برای مدیران سالن های ورزشی ارائه دهد تا ضمن حفظ امنیت ورزشکاران، از تحمیل هزینه های حقوقی و کیفری جلوگیری شود.

واژگان کلیدی: مدیریت سالن های ورزشی، مسئولیت مدنی، جرایم قضایی، ایمنی، بیمه ورزشی، پیشگیری

مقدمه

ورزش و فعالیت‌های بدنی در دهه‌های اخیر به‌عنوان یکی از ارکان اصلی سلامت فردی و اجتماعی مورد توجه جدی قرار گرفته است. توسعه فضاها و سالن‌های ورزشی در شهرها و مناطق مختلف، نشان‌دهنده افزایش تقاضای عمومی برای استفاده از خدمات ورزشی و تفریحی است. سالن‌های ورزشی نه تنها محلی برای انجام تمرینات جسمانی هستند، بلکه کارکردهای فرهنگی، اجتماعی و تربیتی نیز دارند و نقش مهمی در شکل‌گیری سبک زندگی سالم ایفا می‌کنند.

با این حال، ماهیت فعالیت‌های ورزشی، استفاده از تجهیزات سنگین و تخصصی، حضور هم‌زمان افراد متعدد و گاه فقدان آمادگی جسمانی برخی استفاده‌کنندگان، باعث می‌شود که سالن‌های ورزشی به‌طور بالقوه محیط‌هایی پرخطر محسوب شوند. هرگونه سهل‌انگاری در مدیریت این فضاها می‌تواند منجر به بروز حوادث ناگوار، آسیب‌های جسمی و روانی و در نهایت طرح شکایات و تشکیل پرونده‌های قضایی علیه مدیران و مسئولان سالن‌ها شود.

در سال‌های اخیر، افزایش دعاوی حقوقی و کیفری مرتبط با اماکن ورزشی، توجه پژوهشگران و مسئولان را به اهمیت مدیریت قانون‌مدار و ایمن سالن‌های ورزشی جلب کرده است. بسیاری از این پرونده‌ها نه به دلیل سوءنیت، بلکه در اثر ناآگاهی حقوقی، ضعف در برنامه‌ریزی، نبود بیمه معتبر و عدم رعایت استانداردهای ایمنی شکل گرفته‌اند. از این‌رو، ضرورت دارد مدیران سالن‌های ورزشی علاوه بر مهارت‌های اجرایی، از دانش حقوقی و مدیریتی کافی برخوردار باشند.

هدف اصلی این مقاله، شناسایی آسیب‌ها و تهدیدهای حقوقی و قضایی در مدیریت سالن‌های ورزشی و ارائه راهکارهای عملی برای اجتناب و پیشگیری از جرایم قضایی است. پژوهش حاضر تلاش می‌کند با تکیه بر قوانین موجود، آیین‌نامه‌های رسمی و نمونه‌های واقعی، چارچوبی کاربردی برای مدیران سالن‌های ورزشی فراهم آورد تا از بروز حوادث، خسارات و پیامدهای حقوقی جلوگیری شود.

بخش اول: ضرورت و اهمیت پژوهش

امروزه سالن‌های ورزشی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فضاها برای عمومی و اجتماعی، نقش اساسی در توسعه ورزش همگانی، ارتقای سلامت جسمی و روانی و تقویت تعاملات اجتماعی ایفا می‌کنند. افزایش تعداد این سالن‌ها و تنوع فعالیت‌های ورزشی ارائه‌شده در آن‌ها، ضرورت توجه جدی به ابعاد مدیریتی، حقوقی و ایمنی این فضاها را بیش از پیش نمایان ساخته است. در این میان، مدیریت ناصحیح و غیرعلمی سالن‌های ورزشی می‌تواند زمینه‌ساز بروز آسیب‌های متعدد و در نهایت شکل‌گیری جرایم و دعاوی قضایی شود.

از منظر حقوقی، مدیران سالن‌های ورزشی به‌عنوان متولیان مستقیم این اماکن، مسئولیت سنگینی در قبال سلامت و امنیت ورزشکاران، مربیان، کارکنان و مراجعان بر عهده دارند. هرگونه حادثه ناشی از نقص تجهیزات، عدم رعایت استانداردهای ایمنی، سهل‌انگاری در نظارت یا نبود بیمه

معتبر، می‌تواند مسئولیت مدنی و حتی کیفری مدیر سالن را به دنبال داشته باشد. این موضوع زمانی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که بدانیم بسیاری از مدیران سالن‌های ورزشی، آگاهی کافی از قوانین، مقررات و پیامدهای حقوقی تصمیمات خود ندارند.

از سوی دیگر، افزایش آگاهی عمومی و حساسیت خانواده‌ها نسبت به حقوق فردی و اجتماعی، باعث شده است که در صورت بروز کوچک‌ترین حادثه، موضوع از مسیرهای قانونی و قضایی پیگیری شود. در چنین شرایطی، نبود برنامه‌های پیشگیرانه و ضعف در مدیریت ریسک، هزینه‌های مالی، اعتباری و روانی سنگینی را به مدیران و متولیان سالن‌های ورزشی تحمیل می‌کند. بنابراین، پرداختن به موضوع آسیب‌شناسی جرایم قضایی در مدیریت سالن‌های ورزشی نه تنها یک ضرورت علمی، بلکه یک نیاز عملی و اجرایی محسوب می‌شود.

اهمیت دیگر این پژوهش در توجه ویژه به نقش بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی در کاهش پیامدهای حقوقی حوادث ورزشی است. در بسیاری از پرونده‌های قضایی، مشخص شده است که انقضای بیمه یا نبود پوشش بیمه‌ای مناسب، موجب شده تمام مسئولیت‌ها و هزینه‌ها بر عهده مدیر یا مسئول سالن قرار گیرد. این مسئله نشان می‌دهد که مدیریت صحیح بیمه، بخشی جدایی‌ناپذیر از مدیریت حرفه‌ای سالن‌های ورزشی است و غفلت از آن می‌تواند عواقب جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد. در مجموع، ضرورت این پژوهش از آن جهت برجسته می‌شود که با رویکردی پیشگیرانه و کاربردی، به مدیران سالن‌های ورزشی کمک می‌کند تا ضمن رعایت شئون قانونی و اخلاقی، از بروز حوادث، شکایات و جرایم قضایی جلوگیری کرده و محیطی ایمن و قانون‌مدار برای فعالیت‌های ورزشی فراهم آورند.

بخش دوم: اهداف پژوهش

۱. هدف کلی

هدف اصلی این پژوهش، شناسایی آسیب‌ها و عوامل زمینه‌ساز جرایم قضایی در مدیریت سالن‌های ورزشی و ارائه راهکارهای عملی برای پیشگیری و اجتناب از این جرایم است؛ به گونه‌ای که مدیران بتوانند با اتخاذ رویکردی علمی و قانون‌مدار، امنیت، سلامت و حقوق تمامی استفاده‌کنندگان از سالن‌های ورزشی را تضمین کنند.

۲. اهداف ویژه

اهداف ویژه پژوهش حاضر عبارت‌اند از:

شناسایی مهم‌ترین جرایم و دعاوی قضایی مرتبط با مدیریت سالن‌های ورزشی بررسی نقش ضعف ایمنی و نقص تجهیزات در بروز حوادث و مسئولیت‌های حقوقی تحلیل میزان آگاهی مدیران سالن‌های ورزشی از قوانین و مقررات مرتبط.

۳. پیامدهای قضایی حوادث

تبیین تأثیر انقضای بیمه و نبود پوشش بیمه‌ای بر افزایش مسئولیت مدیر سالن ارائه راهکارهای اجرایی و پیشگیرانه برای کاهش جرایم و شکایات قضایی کمک به ارتقای مدیریت حرفه‌ای، اخلاقی و قانون‌مدار در سالن‌های ورزشی

بخش سوم: روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی-تحلیلی است. در این تحقیق تلاش شده است با بهره‌گیری از منابع معتبر حقوقی، مدیریتی و ورزشی، وضعیت موجود مدیریت سالن‌های ورزشی از منظر جرایم قضایی مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد.

۱. روش گردآوری داده‌ها

داده‌های پژوهش از دو طریق گردآوری شده است:

مطالعه اسنادی و کتابخانه‌ای: شامل بررسی قوانین و مقررات مرتبط (قانون مدنی، قانون مجازات اسلامی، قانون کار، آیین‌نامه‌های وزارت ورزش و جوانان، دستورالعمل‌های فدراسیون‌های ورزشی، استانداردهای ایمنی و بیمه‌ای)

بررسی نمونه پرونده‌های قضایی: تحلیل کیفی پرونده‌های مرتبط با حوادث ورزشی و شکایات مطرح‌شده علیه مدیران سالن‌های ورزشی به‌منظور شناسایی الگوهای تکرارشونده در بروز جرایم.

۲. روش تحلیل داده‌ها

پس از گردآوری داده‌ها، اطلاعات به روش تحلیل محتوای کیفی بررسی و طبقه‌بندی شده و آسیب‌ها و عوامل بروز جرایم قضایی استخراج گردید. سپس با تطبیق یافته‌ها با قوانین و مقررات موجود، راهکارهای پیشگیرانه ارائه شد.

۳. قلمرو پژوهش

قلمرو موضوعی: مدیریت سالن‌های ورزشی و مسئولیت‌های حقوقی و قضایی مدیران

قلمرو مکانی: سالن‌های ورزشی دولتی و خصوصی

قلمرو زمانی: بررسی منابع و پرونده‌های حقوقی دهه اخیر

بخش چهارم: آسیب‌شناسی جرایم قضایی در مدیریت سالن‌های ورزشی

نقص در ایمنی و بروز حوادث ورزشی

یکی از شایع‌ترین دلایل شکل‌گیری پرونده‌های قضایی در سالن‌های ورزشی، عدم رعایت اصول ایمنی است. این مسئله به‌طور مستقیم با جان و سلامت ورزشکاران و مراجعان در ارتباط بوده و در صورت بروز حادثه، مسئولیت متوجه مدیر سالن خواهد بود.

الف) تجهیزات ورزشی غیراستاندارد یا فرسوده

استفاده از دستگاه‌ها و وسایل ورزشی فرسوده، غیراستاندارد یا فاقد تأییدیه فنی، خطر بروز آسیب‌های شدید جسمی را افزایش می‌دهد. در بسیاری از پرونده‌ها، قصور مدیر سالن در تعویض یا تعمیر تجهیزات، به عنوان عامل اصلی حادثه شناخته شده و منجر به محکومیت حقوقی شده است.

ب) ضعف در زیرساخت‌های فیزیکی سالن

زیرساخت‌های نامناسب از جمله:

کفپوش غیراستاندارد

نور و روشنایی ناکافی

تهویه نامناسب

نبود تابلوهای هشداردهنده

فقدان مسیرهای خروج اضطراری

می‌تواند باعث لغزش، سقوط، خفگی یا سایر آسیب‌ها شود و زمینه شکایت و پیگرد قانونی را فراهم آورد.

ج) نبود تجهیزات امدادی و ضعف آموزش نیروها

عدم وجود جعبه کمک‌های اولیه، تجهیزات اطفای حریق و نبود نیروی آموزش‌دیده برای مواجهه با شرایط اضطراری، از دیگر عوامل افزایش مسئولیت قضایی مدیر سالن محسوب می‌شود.

بخش پنجم: ضعف در مدیریت منابع انسانی

مدیریت نیروی انسانی نقش کلیدی در پیشگیری از جرایم قضایی دارد. در بسیاری از پرونده‌ها، رفتار یا عملکرد نادرست کارکنان، موجب بروز حادثه و مسئولیت قانونی مدیر سالن شده است.

الف) به کارگیری نیروهای فاقد صلاحیت حرفه‌ای

استفاده از مربیان یا کارکنانی که فاقد مدرک معتبر، مجوز قانونی یا صلاحیت اخلاقی هستند، می‌تواند منجر به آسیب‌های جسمی و حتی روانی ورزشکاران شود.

ب) نبود نظارت مستمر بر عملکرد کارکنان

عدم نظارت دقیق بر نحوه اجرای تمرینات، برخورد با ورزشکاران و رعایت شئون اخلاقی و حرفه‌ای، از عوامل مهم در شکل‌گیری شکایات قضایی است.

۱. عدم آگاهی حقوقی مدیران سالن‌های ورزشی

بخش قابل توجهی از جرایم قضایی، ناشی از عدم آشنایی مدیران با قوانین و مقررات است. بسیاری از مدیران بدون قصد تخلف، به دلیل ناآگاهی از مسئولیت‌های قانونی خود، مرتکب قصور می‌شوند.

از جمله مهم‌ترین مصادیق این ناآگاهی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

عدم اطلاع از حدود مسئولیت مدنی و کیفری

ناآشنایی با قوانین بیمه ورزشی

بی توجهی به مستندسازی فعالیت ها و قراردادهای

۲. ضعف در مستندسازی و امور اداری

نبود مستندات معتبر مانند:

قراردادهای رسمی با مربیان

فرم های رضایت نامه ورزشکاران

گزارش های ایمنی و بازدیدهای دوره ای

ثبت حوادث و اقدامات اصلاحی

سبب می شود که مدیر سالن در مراجع قضایی امکان دفاع مؤثر نداشته باشد.

بخش ششم: نقش بیمه ورزشی در پیشگیری از جرایم قضایی

۱- اهمیت بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی

بیمه ورزشی یکی از مهم ترین ابزارهای کاهش ریسک و مسئولیت قضایی در سالن های ورزشی

است. این نوع بیمه، خسارات ناشی از حوادث ورزشی را تا حدودی جبران کرده و از تحمیل

هزینه های سنگین به مدیر سالن جلوگیری می کند.

۲- انقضای بیمه و افزایش مسئولیت مدیر سالن

یکی از آسیب های جدی شناسایی شده در این پژوهش، عدم تمدید به موقع بیمه ورزشی است. در

صورتی که حادثه ای پس از پایان اعتبار بیمه رخ دهد:

کلیه مسئولیت های حقوقی و کیفری

هزینه های درمانی و دیه

خسارات مادی و معنوی

به طور کامل بر عهده مدیر یا مسئول سالن خواهد بود.

در بسیاری از پرونده های قضایی، مدیران به دلیل تصور نادرست از پوشش بیمه ای، متحمل

محکومیت های سنگین شده اند. این مسئله نشان می دهد که نظارت مستمر بر تاریخ اعتبار بیمه و

نوع پوشش آن، یک ضرورت مدیریتی و قانونی است.

راهکارهای عملی و پیشگیرانه اجتناب از جرایم قضایی در مدیریت سالن های ورزشی

بر اساس آسیب شناسی انجام شده، می توان مجموعه ای از راهکارهای عملی و پیشگیرانه را برای

کاهش جرایم قضایی در مدیریت سالن های ورزشی ارائه داد. این راهکارها در پنج محور اصلی قابل

طبقه بندی هستند:

۱- ارتقای ایمنی فیزیکی و فنی سالن

استفاده از تجهیزات ورزشی استاندارد و دارای تأییدیه فنی

بازبینی و تعمیر دوره ای تجهیزات و ثبت مستندات مربوطه

به کارگیری کف پوش های استاندارد متناسب با نوع رشته ورزشی

نصب تابلوهای هشداردهنده و علائم ایمنی

ایجاد مسیرهای خروج اضطراری و دسترسی مناسب برای شرایط بحرانی
 رعایت این موارد، احتمال بروز حادثه را به طور قابل توجهی کاهش داده و مسئولیت حقوقی مدیر سالن را محدود می‌کند.

۲- آموزش حقوقی و ارتقای آگاهی مدیران و کارکنان
 یکی از مؤثرترین راهکارهای پیشگیری، افزایش آگاهی حقوقی مدیران و کارکنان سالن‌های ورزشی است. پیشنهاد می‌شود:

دوره‌های آموزشی آشنایی با قوانین ورزشی، مسئولیت مدنی و کیفری برگزار شود.
 مدیران با مفاد قانون مدنی، قانون مجازات اسلامی و آیین‌نامه‌های وزارت ورزش آشنا شوند.
 کارکنان با حقوق و تکالیف حرفه‌ای خود آشنا گردند.
 آموزش مستمر می‌تواند از بروز تخلفات ناخواسته جلوگیری کند.

۳- مدیریت صحیح منابع انسانی
 به‌کارگیری مربیان و نیروهای دارای مدرک معتبر و مجوز قانونی
 بررسی صلاحیت اخلاقی و حرفه‌ای کارکنان
 نظارت مستمر بر عملکرد مربیان و کادر اجرایی
 تعیین شرح وظایف شفاف و مکتوب برای کارکنان
 مدیریت منابع انسانی حرفه‌ای، نقش مهمی در کاهش شکایات و پرونده‌های قضایی دارد.
 ۴- مستندسازی و شفافیت اداری
 مستندسازی، یکی از مهم‌ترین ابزارهای دفاع حقوقی مدیران سالن‌های ورزشی است. این امر شامل:

تنظیم قراردادهای رسمی با مربیان و کارکنان
 اخذ رضایت‌نامه آگاهانه از ورزشکاران
 ثبت گزارش‌های ایمنی و بازدیدهای دوره‌ای
 ثبت و بایگانی حوادث و اقدامات اصلاحی
 وجود مستندات معتبر، در مراجع قضایی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.

۵- مدیریت بیمه ورزشی و بیمه مسئولیت مدنی
 عقد قرارداد بیمه ورزشی معتبر برای ورزشکاران
 تهیه بیمه مسئولیت مدنی برای مدیر و مجموعه
 نظارت مستمر بر تاریخ اعتبار بیمه‌ها
 تمدید به‌موقع بیمه و بررسی میزان پوشش خسارات
 بیمه، نقش حمایتی دارد اما جایگزین رعایت ایمنی و قانون‌مداری نیست؛ بلکه مکمل آن است.

بخش هفتم: شرح یک پرونده قضایی

حادثه مورد بحث در آبان ماه سال ۱۴۰۱ در سالن ورزشی «حمزه سیدالشهدا» که تحت نظارت اداره آموزش و پرورش شهرستان دهاقان فعالیت می کرد، به وقوع پیوست. این حادثه در زمان استراحت میان دو زنگ کلاس تربیت بدنی رخ داد. در زمان وقوع حادثه، مربی تربیت بدنی، سرکار خانم یوسفی، به دلیل حضور در آبدارخانه سالن، در فضای اصلی سالن ورزشی حضور نداشتند. در سالن ورزشی مذکور، دروازه های فوتسال به وسیله زنجیرهایی به دیوار تثبیت می شدند. مطابق دستورالعمل های ابلاغی مربوط به ایمنی و بهره برداری از سالن های ورزشی، مسئول سالن موظف است پیش از آغاز کلاس ها، وضعیت ایمنی تجهیزات از جمله ثبات دروازه های فوتسال، میله های والیبال و سایر تجهیزات بالقوه خطر آفرین را بررسی و تأیید نماید. شب پیش از وقوع حادثه، آقای مسلمی که در آن مقطع دارای ابلاغ انشایی سرپرستی سالن بوده و ابلاغ رسمی ایشان معاونت مدرسه استثنایی میلاد دهاقان بوده است، اعلام می نمایند که دروازه های فوتسال تثبیت شده اند. در روز حادثه، در زنگ اول کلاس تربیت بدنی پایه هفتم، فعالیت ورزشی مربوط به رشته بسکتبال در سالن برگزار می شود. به منظور فراهم سازی فضای مناسب برای تمرین بسکتبال، دروازه های فوتسال جابه جا شده و زنجیرهای تثبیت کننده آن ها باز می شود. پس از پایان این زنگ، دروازه ها مجدداً در محل اولیه قرار داده می شوند، اما زنجیرهای ایمنی به طور کامل و ثابت به دیوار متصل نمی گردند. در ادامه، کلاس بعدی که مربوط به دانش آموزان رشته والیبال بوده است وارد سالن می شود. در این زمان، چند نفر از دانش آموزان اقدام به آویزان شدن از تیرک دروازه فوتسال می نمایند. در پی این اقدام، تیرک واژگون شده و دو نفر از دانش آموزان موفق به خروج از زیر آن می شوند، اما دانش آموز سوم، خانم ملیکا کیانفر، در مسیر سقوط تیرک قرار گرفته و تیرک بر روی دست وی فرود می آید. در نتیجه این حادثه، آسیب دیدگی در ناحیه مچ دست، ترک خوردگی در استخوان ساعد برای ایشان گزارش می شود.

پس از وقوع حادثه، دانش آموز آسیب دیده تحت درمان پزشکی قرار می گیرد. در مراحل اولیه، خانواده وی اعتراضی نسبت به موضوع مطرح نمی کنند. با این حال، پس از انجام بررسی های حقوقی از سوی خانواده، در اسفندماه همان سال شکایتی در خصوص حادثه مطرح و موضوع جهت رسیدگی از دادگاه به اداره آموزش و پرورش ارجاع داده می شود. شکایت مطروحه متوجه مدیریت اداره و مسئولیت های مرتبط با سالن ورزشی بوده است. در فرآیند رسیدگی مشخص می شود در زمان وقوع حادثه سالن ورزشی پوشش بیمه ای نداشته و بیمه در تاریخ اول آبان ماه ۱۴۰۱ به پایان رسیده بوده و مجدداً تحت پوشش قرار نگرفته است که موضوع را پیچیده تر می کند، ابتدا یک کارشناس به صورت انفرادی از سالن بازدید به عمل می آورد و سرپرست سالن و مربی را مقصر تشخیص می دهد پس از اعتراض آقای مسلمی به نظریه کارشناسی اولیه، هیئت کارشناسی سه نفره مجدداً از

سالن بازدید کرده و وضعیت تجهیزات، زنجیره‌های ایمنی و شرایط کلی سالن را مورد بررسی قرار می‌دهد. بر اساس نظریه صادره، دانش‌آموز آسیب‌دیده به دلیل شرایط سنی و حضور در محیط آموزشی، از دایره تقصیر خارج اعلام می‌شود. همچنین میزان قصور به صورت نسبی تعیین شده و ۲۰ درصد قصور متوجه مربی تربیت بدنی و ۸۰ درصد متوجه سرپرست سالن، آقای مسلمی، اعلام می‌گردد.

در ادامه، با اعتراض مجدد نسبت به نظریه کارشناسی، مقرر می‌شود هیئت کارشناسی پنج نفره جهت بررسی مجدد موضوع تشکیل شود. در این فاصله، آقای مسلمی چندین مرتبه به مراجع قضایی احضار شده و حتی تهدید به صدور حکم جلب نیز مطرح می‌گردد. ایشان در اظهارات خود عنوان می‌کنند که در زمان وقوع حادثه دارای ابلاغ انشایی بوده و فاقد ابلاغ رسمی سرپرستی سالن بوده‌اند. متعاقب این اقدامات، با پیگیری‌های ایشان موضوع در سطح اداره کل آموزش و پرورش استان مطرح و جلسه‌ای با حضور کارشناس حقوقی استان برگزار می‌شود. در این جلسه، ضمن تأکید بر وضعیت ابلاغ انشایی آقای مسلمی که ایشان را بی تقصیر اعلام می‌نماید امکان استفاده از پوشش بیمه‌ای دانا به ایشان پیشنهاد می‌گردد. هم آقای مسلمی و هم خانم یوسفی هر دو تحت پوشش بیمه حوادث بودند و بیمه دانا علاوه بر بیمه حوادث، دارای پوشش بیمه مسئولیت مدنی بوده و مطابق مفاد قرارداد، دانش‌آموزان، معلمان و کارکنان اداری که در اماکن تحت نظارت آموزش و پرورش دچار حادثه شوند، مشمول تعهدات بیمه‌ای می‌گردند.

در نهایت، آقای مسلمی با ارائه مدارک پزشکی، گزارش‌های درمانی و مستندات مربوط به کمیسیون‌های پزشکی، پرونده را از مسیر بیمه پیگیری می‌نمایند. بر اساس نظر نهایی کمیسیون پزشکی، مبلغ یک میلیارد و هفتصد میلیون ریال به عنوان دیه برای دانش‌آموز آسیب‌دیده تعیین می‌شود که ۸۰ درصد آن متوجه آقای مسلمی و ۲۰ درصد آن متوجه مربی تربیت بدنی اعلام می‌گردد. کل مبلغ دیه از محل تعهدات بیمه دانا پرداخت و طی دو فقره چک در اختیار دانش‌آموز قرار می‌گیرد.

بخش هشتم: تحلیل پرونده از منظر آسیب‌شناسی، راهکار اجتماعی و مدیریت سالن‌های ورزشی

۱. آسیب‌شناسی حادثه

حادثه رخ داده در سالن ورزشی حمزه ی سیدالشهدا ناشی از مجموعه‌ای از عوامل فردی، سازمانی و محیطی بوده است:

فاکتور فردی: دانش‌آموزان با انجام رفتار پرخطر (آویزان شدن از تیرک دروازه) باعث وقوع حادثه شده‌اند. با توجه به سن و عدم درک کامل خطر، مسئولیت قانونی آن‌ها کاهش یافته و از دایره قصور خارج شدند.

فاکتور سازمانی: نبود نظارت مستقیم مربی در زمان استراحت، عدم تثبیت کامل تجهیزات و عدم ابلاغ رسمی سرپرست سالن، به عنوان عوامل کلیدی حادثه شناسایی شده است. فاکتور محیطی: تجهیزات ورزشی (دروازه های فوتسال و زنجیرهای ایمنی) به دلیل جابجایی و عدم تثبیت مناسب، زمینه ساز حادثه شدند.

معضل بیمه ای: در زمان وقوع حادثه، سالن ورزشی فاقد بیمه حوادث و بیمه مسئولیت مدنی معتبر بوده است. این عدم پوشش بیمه ای خود به عنوان یک عامل کلیدی ریسک مالی و حقوقی مطرح است، زیرا پرداخت خسارت در این شرایط می تواند مسئولیت مستقیم مدیر و مربیان سالن را افزایش دهد و پرونده را پیچیده تر نماید.

این نکته نشان می دهد که نبود پوشش بیمه ای کافی، نه تنها بار مالی و قضایی را افزایش می دهد، بلکه می تواند موجب آسیب اجتماعی و کاهش اعتماد خانواده ها به مدیریت مدارس و سالن های ورزشی شود.

۲. تحلیل از منظر راهکار اجتماعی و حقوقی

فرآیند قانونی و کارشناسی: اعزام کارشناسان انفرادی، سه نفره و پنج نفره، نشان دهنده رعایت اصول شفافیت و امکان بازبینی نظریه کارشناسی است.

استفاده از بیمه: پس از انتقال پوشش بیمه به بیمه دانا، استفاده از بیمه حوادث و مسئولیت مدنی باعث شد تا دیه دانش آموز به طور کامل پرداخت شود و بار مالی از دوش مسئولان برداشته شود. این موضوع اهمیت پوشش بیمه ای مستمر و معتبر را برجسته می کند، به ویژه در اماکن ورزشی که امکان بروز حادثه بالا است.

بخش نهم: مدیریت سالن های ورزشی و پیشگیری از جرایم

نظارت و مسئولیت پذیری: نبود مربی در زمان استراحت و عدم ابلاغ رسمی سرپرست باعث سردرگمی در مسئولیت پذیری شد.

ایمنی تجهیزات و مدیریت ریسک: جابجایی دروازه ها و عدم تثبیت صحیح زنجیرها نمونه ای از ضعف در مدیریت ریسک است.

پوشش بیمه ای: نبود بیمه حوادث و مسئولیت مدنی در زمان حادثه، یک معضل جدی مدیریت ریسک محسوب می شود. این وضعیت نشان می دهد که حتی با نظارت و آموزش، فقدان بیمه می تواند هزینه های مالی و حقوقی قابل توجهی به سازمان تحمیل کند.

ثبت و مستندسازی: گزارش دقیق و بازدید کارشناسان متعدد از سالن، نمونه ای از مدیریت شفاف پرونده ها و پیشگیری از سوءاستفاده و دعاوی حقوقی است.

نتیجه گیری تحلیلی کوتاه

حادثه مذکور نمونه ای از تلاقی عوامل فردی، محیطی، مدیریتی و بیمه ای است و نشان می دهد که مدیریت جامع ریسک در سالن های ورزشی باید شامل:

آموزش رفتار ایمن دانش آموزان
 اعمال کنترل مستمر بر تجهیزات و کارکنان
 پوشش بیمه‌ای کامل و معتبر (حوادث و مسئولیت مدنی)
 ثبت و مستندسازی اقدامات مدیریتی
 باشد تا هم از آسیب‌های جسمی و اجتماعی پیشگیری شود و هم از پیچیدگی‌های حقوقی و مالی جلوگیری گردد.

بخش دهم: بحث و تحلیل یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از جرایم قضایی در سالن‌های ورزشی، ناشی از ضعف مدیریتی و ناآگاهی حقوقی است. نتایج با مطالعات پیشین داخلی و بین‌المللی هم‌راستا بوده و بر اهمیت مدیریت ریسک، ایمنی و آموزش تأکید دارد. همچنین بررسی پرونده‌های قضایی نشان داد که در موارد متعددی، مدیران سالن‌ها حتی در صورت نبود سوءنیت، به دلیل قصور در انجام وظایف قانونی، محکوم شده‌اند. این مسئله ضرورت تدوین دستورالعمل‌های اجرایی و نظارت مستمر را برجسته می‌کند.

نتیجه‌گیری

سالن‌های ورزشی به‌عنوان فضاهای عمومی، نیازمند مدیریتی قانون‌مدار، ایمن و حرفه‌ای هستند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که:

- نقص ایمنی
 - ضعف مدیریت منابع انسانی
 - عدم آگاهی حقوقی
 - فقدان مستندسازی
 - بی‌توجهی به بیمه ورزشی
- از مهم‌ترین عوامل بروز جرایم قضایی در مدیریت سالن‌های ورزشی به شمار می‌روند. اجرای راهکارهای پیشنهادی می‌تواند نقش مؤثری در کاهش حوادث، پیشگیری از تشکیل پرونده‌های قضایی و ارتقای اعتماد عمومی به اماکن ورزشی داشته باشد.

• پیشنهادها

- تدوین دستورالعمل جامع حقوقی برای مدیران سالن‌های ورزشی
- برگزاری دوره‌های آموزشی حقوق ورزشی به‌صورت الزامی
- تقویت نظام نظارتی وزارت ورزش و جوانان
- توسعه پوشش‌های بیمه‌ای متناسب با نوع فعالیت ورزشی
- انجام پژوهش‌های میدانی گسترده‌تر در این حوزه

منابع و مأخذ

- قانون مدنی جمهوری اسلامی ایران
قانون مجازات اسلامی، قوه قضائیه
قانون کار جمهوری اسلامی ایران
آیین‌نامه‌های وزارت ورزش و جوانان
جعفری، م. (۱۳۹۸). حقوق ورزشی و مسئولیت مدنی. تهران: نشر میزان
رضایی، ج. (۱۴۰۰). مدیریت ریسک در اماکن ورزشی، فصلنامه مدیریت ورزشی
شریفی، ن. (۱۴۰۱). حقوق ورزش و ایمنی اماکن ورزشی. تهران: انتشارات سمت.
Green, G. (۲۰۱۸). Risk Management in Sport Facilities. Routledge
Green, G. (۲۰۱۸). Risk Management in Sport Facilities. Routledge.
Fuller, C., & Drawer, S. (۲۰۱۹). Managing Risk in Sport and Recreation. Sport Management Review.
Stewart, B. (۲۰۲۰). Sport Management: Principles and Applications. Routledge.
McArdle, D. (۲۰۱۹). Sports Law. Routledge.
Anderson, J. (۲۰۲۱). Legal liability and safety management in sport facilities. Journal of Sport Law.

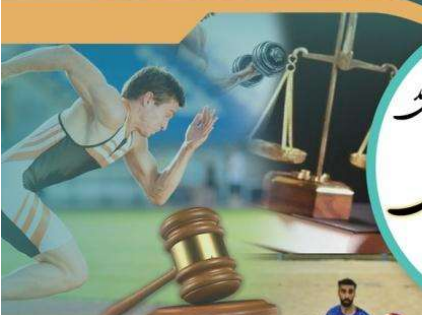

نهمین همایش علمی

مطالعات پژوهشی حقوق ورزشی در عصر نوین

استاد اصفهانی
با محاسن کیمتة حقوق ورزشی
بنیاد قانون یار

دبیر اجرایی همایش: محمدرضا مرادمر

۰۹۱۲۰۳۶۱۸۰۸

اصفهان، شهرستان دهقان
دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان
سالن اجتماعات شهید بهشتی
۱۴۰۴/۱۱/۲۷

محورهای پذیرش مقاله:

۱. موضوعات مرتبط با قوانین و حقوق ورزشی
۲. مطالعات فقهی و اسلامی در راستای علوم ورزشی
۳. جدیدترین یافته های علمی در زمینه های مختلف ورزشی
۴. اصول حاکم بر مقررات، احکام و قوانین ورزشی در نظام حقوقی

ارسال فایل ورد مقاله (به همراه شماره تماس) به ایمیل Ghanonyar@yahoo.com

یا ارسال از طریق ایتا، واتس آپ به شماره ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

دبیرخانه مرکزی همایش ۵۲۶ و ۰۲۱۶۶۹۷۹۵۱۹ واحد صدور گواهی نامه ۸۴ و ۰۲۱۴۴۴۴۱۷۶۴

سایت اطلاع رسانی همایش های موسسه قانون یار www.Ghanonyar.ir